

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirdetés-
nél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.
Bérmertetlen leveleket
csak ismert kezektől fogadunk el.
Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-egerszegi ügyvédi kamara“ és a „Kanizsai járási községi és körjegyzők egyletének“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Iparügyünk.

Többször reá mutattunk már azon, mindig élesebben kidomborodó különbségre, amely a gyáripar és a kisipar között, ez utóbbinak óriási hátrányára, fennáll.

Az állami kedvezményeket, amelyek talán egy országban sem oly jelentékenyek, mint hazánkban, mindig a gyáraknak javára hozzák és sohasem a kisipar fellendítésének érdekében, ami — nagyon természetesen — kis iparnak lassú bár, de folytonos pusztulását vonja maga után.

Azomban nem a hazai gyáriparnak nyújtott kedvezmények teszik tönkre a kis ipart; mert hát amely ágban a kisipar jelentékeny, abban gyáraink még nincsenek s viszont jelentékenyebb gyáraink oly szakmában vannak, amelyekben a kis ipar jelentéktelen: hanem tönkre teszi kis iparunkat a külföldi gyáripar, amely előtt nyitva az ut a magyar piacokra és siet is ezen előnyös helyzetét kizsákmányolni.

Magyar sovinizmus meg — bármit mondjanak is reánk ellenségeink nem létezik; — vagy ha létezik is, ily üdvös és hasznos irányában hatását nem szokta nyilvánítani. A legdühösebb hazafi is megelégszik azzal, hogy a vendéglőben magyar kiszolgálás legyen; azonban nem jut eszébe az üzletekben magyar cikket követelnie, sőt talán a külföldiért a belföldit még vissza is utasítja.

Ez akadályozza iparosaink boldogulását. S amíg kereskedőink a kirakatokban az árukra feltűnően jegyzik fel, hogy azok cseh-, német-, angol- vagy más származásúak, sőt nem egyszer a belföldi gyártmányt is a nagyobb kelendőség elérhetése végett ily jelzővel látják el; addig éppenséggel sem számíthatunk az állapotok javulására.

Ha más országban fel tudják fogni egy életerős, virágzó iparos osztálynak fontosságát: kétszeresen kellene ezt tenni nálunk, ami sajátlagos politikai viszonyainknál fogva.

A „Zalamegye“ tárcája.

A mult emlékeinek visszaidézése.

Nagyságos asszonyom! most, ahogy itt mellette ülök — egész közel a puha pamlagon — s fehér sima kezét az enyémbe tartom, míg szép szemei elmerengnek s arcán ábrándos kifejezésre jut belső világa, s nekem szinte kedvem lenne valami bolondot tenni: megölelni, és össze vissza csókolni — most, nagyságos asszonyom, gondolkodjunk egy kissé a multról.

Ön tizenhárom, én tizennyolc éves voltam. Önöknél laktam. Szobám ablaka szembe nézett az Önökével, köztük csak egy szűk udvar vezetett el. Mindent tudtunk egymásról.

Gyakran voltunk együtt akkoriban. Én felolvastam Önnek minden vasárnap az új Hasznos Mulattatót, Ön pedig a vállamra hajolva kísérte figyelemmel a sorokat. Megtanított varrni, kötni, horgolni, s mulatott, ha véresre bőködtem az ujjaimat. Ebédnél mellem ült, titkon eisózta a levesemet, s elsíkkolt a kenyereimet.

Mindig talált rögtön valami igazítani valót. Egyszer a gallérom, máskor a nyakkendőm állt kedve ellenére. De azért szívesen látott, észrevettem az arcáról, kiolvastam a szeméből.

És én olyan boldog voltam! Mult az idő. Egyszer valami oszonnáról jött, gondolom, a nyágnéjéről. Este volt, s én az ablaknál a vergülson vakoskodtam, mikor előttem elmentek: Ön és a barátja.

A vergihust becsaptam, és hallgattam, mit beszélnek Önök.

Ekkor hallottam először azt a nevet: Sándor. Ön mondta s azt is, hogy milyen szép, milyen kedves volt, és a szemei feketék.

Fekete szem volt az Ön ideálja.

A magyar államra nézve ugyanis létező lehet egy intelligens, hazafias szellemű és életerős középosztály létezése, amelynek magvát az iparosok képezhetik. Miért ne fejlesztenék tehát azt, amíg a viszonyok alakulása a fejlesztést lehetőtlenné teszi?!

Miért nem létesít a kormány és a törvényhozás a kis ipar számára oly kedvezményeket, amelyeket a törvény értelmében s ennek alapján a gyáriparnak megad?

Miért veszik az iparost első sorban tekintetbe ott, ahol az állami terhek emeléséről van szó s miért emlékeznek meg róla a legmostohabban akármily kedvezménynek adásánál?

Erre szeretnénk nyílt és őszinte feleletet kapni, ha ugyan lenne valaki, aki erre kellő felvilágosítást adni képes.

Hiszen nálunk az iparosok boldogítására, helyzetüknek kedvezőbbé tételére senki sem gondolt, ha csak ők maguk nem tesznek valamit helyzetük javítására.

Az államnak egy hatalmas eszköz van kezében, amelylyel iparunk fellendülését nagyban előmozdíthatja és ez — az állami szállítások.

Ha a kormány mást nem is tenne, mint az állam szükségletét olyképen fedezné, hogy mindenütt adna munkát és foglalkozást ott, hol az égető szükségnek mutatkozik: már ezzel is biztosítaná magának iparosaink háláját s megakadályozná a magyar ipar hanyatlását.

Az állami adminisztráció, a vasutak és a forgalom, amelyek szintén az állam közvetlen kezelése alatt állanak, a hadsereg óriási és évről évre nagyobboldó szükséglete... ezer és ezer szorgalmas iparosnak adhatnak jövődelmező foglalkozást, ha az állam szem előtt tartja, hogy a kis ipart részeltetni kell az állami szállításoknál még akkor is, ha a gyáriparnál vagy éppen a külföldi gyáraknál valamivel drágábban dolgoznak is; mivel az iparosok gyámolítására fordított összegek más uton ismét csak visszaszívárognak az állampénztárba és tulajdonképpen csak oly működést teljesítenek, mint az eső, mely

felüldíti a szomszjas vetéseket s azután visszatér elpárolgás útján kiindulási helyére, a fellegekbe, hogy körfutását megkezdje.

Hiszen azt a kifogást csak nem veszik komolyan, amit egyesek a kis ipar részeltetése ellen tesznek az állami szállításoknál, hogy t. i. iparosaink nem képesek oly árut előállítani, mely minőségre nézve vetekedhetnék a gyárak termékeivel; mert a tapasztalás azt mutatja, hogy egyes esetekben, amidőn állami szállítások kiadásánál nem bízva kis iparosaink tehetségében, a szállítást egyes vállalkozóknak adták át, ezek viszont egyes kis iparosokra bízták a cikkek elkészítését, akik ezen megbízatásnak a lehető legjobban meg is feleltek s így iparosaink készítették el a szükségelt tárgyakat, míg azonban a haszon oroszlán része a vállalkozók zsebébe vándorolt.

Nem panaszképen hoztuk fel mindezeket; mert hiszem az eddig történt dolgokat meg nem törtétekké tenni nem lehet, hanem felemlítettük azért, hogy a multak hibáin okulva, jövőre a szenvedett károkból üdvös tanulságot vonjunk le.

Megyei állat- és lötenyésztésünk.

Tekintetes szerkesztő Ur;

Ma, midőn a levegő duzzad a reformoktól, talán nem is időszerű oly kicsinyszerűnek látszó dologról írni, mint megyei állat- és lötenyésztésünk. De az én talusi eszemmel a következőleg okoskodom az állami közgazdaságról, mert hisz erre készítették elő a közvélemény azzal, hogy Magyarország teljes boldogulásához még ez hiányzik: ha a tisztviselőben van érzék és akarat, hogy a „közönségnek az anyagi és erkölcsi tökélesüléssel arányos boldogság“ felé való előbbre viteléből kivége a maga részét, akkor amint helyén való volt addig, oda való lesz ezután is. Ha pedig a közönséget csak arra valónak tartja, miszerint az neki minősítveért mennél nagyobb kamatokat fizessen és a vele való érintkezésben az arany középutat akként véli elérhetőnek, hogy letelje durva, föltelje pedig annál alázatosabb lehessen: akkor haszontalan volt eddig, és hitvány lesz ezután is.

Valóban ez utóbbi esetben csakugyan nem nagy különbség, valjon a pajtasok és komák választották-e, avagy valamely ügyes tollú hírlapíró vagy pedig belolyásos képviselő ajánlatára a „Te kegyelmes uram“ méltatja-e soron kívül érdemeit?

És ezt az atillát Ön 30 ezer forintért megvette, asszonyom. Igen a sudártermetű, tényes ruhájú, ékes beszédű katonatiszt az Ön férje lett.

Az igaz, kissé szokatlan, hogy egy férj az éjjeleket orfeumokban és chantantokban töltse, s hogy minden nap más és más hölgyet kocsikáztasson a Stefánia-uton — de végre is, megtörténik.

És most, nagyságos Asszonyom, bocsásson meg, ha talán keserűséget okoztam, s az a rejtett könyecsepp, mely szépséges szemeiben remeg, ne vadjoljon engem. Engedje hogy megcsókoljam a kezét, ezt a kegyetlen kezet, amely egyszerre három felé sújtott, s talán nem engem talált legerősebben. —ry.

„Andrásfalvy de Andrásfalva“. Regény két kötetben. Irta Werner Gyula. Szerző, kinek már első „Antáus“ című regénye (megjelent az „Egyetememes Regénytár“ ban) méltó feltűnést keltett, újabb művével legjobb regényíróink közt foglal helyet. Nemes és meggyőző tornában állítja elénk a konfliktust arisztokrata és polgári felfogás közt. — Andrásfalvyné, a büszke csillagkeresztes hölgy, sajgó szívvel látja, miként szeret bele Eliz leánya egy polgáremberbe, aki ügyvéd, kiváló ember, gentleman, de még sem kékvér. Hogy a szerelmes pár győz az arisztokrata mama fölött, az csak természetes, hisz a szerelem örök, mint a nagy mindenség, mely sohasem változtatja alakját, bár évszázadok mulnak is el felette. A regénynek történelmi háttere is van. A magyarok fellázadnak a németek által való elnyomatás és sarcolás ellen. A regény ez a része is gazdag lendületes, szívet emelő jelenetekben, valamint igaz költészet lengi át, különösen az első két kötetet elejétől végig. A mese-szöveg érdekes, néhol bájos leírásokkal váltakozik és igaz gyönyörűsége fog szolgálni mindazoknak, a kik elolvassák. Az egész mű, mely két díszes kiállítású kötetben jelent meg, Singer és Wolfner kiadásában egy forintért kapható.

Ettől fogva megváltoztunk. Ön határozottan meg. És én is. Ön elkezdett hidegedni, én pedig szenvedni. Miért? Magam sem tudom.

Azt a Sándort nem ismertem, nem is tudtam kicsoda; de megismerkedtem vele csak azért, hogy ellensége lehessenek.

Gyakran voltunk akkortájt haragban. Emlékezzék csak vissza! Egyszer labdázni hívtak. Sürgős teendőim voltak s ilyenkor nem szívesen mentem játszani. De az Ön kedvéért megtettem. Az Ön nevével kiállítottam legelőször, mikor a labdát a háztetőre dobtam, de Ön büszkén elfordult, s még csak le sem hajolt érte. Nekem arcomba szökött a vér, de hogy a multság meg ne zavartassék, visszavonultam játszani a Pistikával.

A többiek vígan labdázta tovább, Ön kacagott, ugrándozott, én pedig ábrákat rajzoltam Pistikának a homokba.

Emlékszik még arra is, mikor az első majálison az első esárdást táncoltuk együtt. Ön vontatottan, uotottan táncolt, pedig nem szokott úgy. A Sándor várt a következő táncra. Többet aztán nem is táncoltunk együtt. Én mással sem.

Csak még egyet! Oszonnán voltunk. Ismerősök mind. Mindenkinek volt valakije, akivel boszantani lehetett, Folyt is a kötekedés.

Mikor aztán fölkelünk az asztaltól és bementünk a szalonba, Ön volt az, aki bántó hangon azt mondta nekem: Mindenkinek van valakije, csak magának nincsen! Én aztán elkerültem messze, talni a tudományt. Majd utánam a Sándor is. Es jött a harmadik, akivel a mi történetünk egy csapásra véget ért.

A szemei ugyan nem voltak feketék, de a termete sudár; a feje üres volt ugyan, de finom a beszéde. Az arany zsinóros ruba ékesen feszült meg rajta, s Ön asszonyom, bolondja lett ennek a ruhának.

Mi végkép megszüntünk Önre nézve létezni. Hogyan is versenyezhetett volna e szerény polgári ruba az aranyos atillával!

De reformáljanak bármit, bármely irányban is, bármilyen eredménnyel hazánkban vagy maradjon min den a régi, a külföldi államokhoz egyben föltétlenül hasonlítunk és valószínűleg örök időkre fogunk hason lítani t. i. hogy adót fizetni kell. Már pedig noha adóz- tatási rendszerünk ha nem is arányosság, de magasság és szigor tekintetében hogy európai színvonalon áll, azt talán idegen ajku honfitársaink sem fogják tagadásba venni: mégis adózni huzamosabb időn keresztül csak úgy lehet, ha van miből. Már pedig ma még föltétlenül áll az a közmondás, hogy ha van pénze a földmivelőnek, akkor van mindenkinek. Ennek pedig, midőn a rozs métermázsáját 4 frtot, a búzát 5 1/2 frtal immel ámmal veszik, a hizlalatlan marha élő súlya 34—36 kr., a jó remendéért pedig 325—400 frtot kaphat, hogy pénze lehessen, nem nagy nemzetgazdasági tudomány kell hozzá, miszerint ez utóbbi iránynak adassék előny. És bizony hazafiásan, valami okosan is cselekednek a tár sadalmi bomladozások más legalább is rózsásszínűnek nem mondható korában a közvagyon gyarapítása által azok, kiknek a hatalom kezében van, hogy ha a kítő réseket, a meddig csak lehet, vissza tartják. Ezt pedig végtére is nem lehet vinni a végtelenségig takarékpénz- táruk és egyéb intézetek alapítása által. A hitelügyek kielégítését csak úgy érhetjük el, ha a gazdaközönségnek más módon nyulunk hóna alá, mint ez idáig divatba volt. Am tisztelt a kivételeknek.

Nézünk, hogyan állunk megyénkben az állam- és lótenyésztéssel? Midőn megyei állattenyésztésünkről szölok, egy nem modern eljárást követek. Ugyanis kidőlt kereszt- fának emelek kalapot. Gróf Széchenyi Pál volt föld- mivelési miniszter az, aki főispánunk közbenjárására két éven keresztül egyik alkalommal 180, másodsor 115 bikát helyezett el a megyében oly formán, hogy azt részben ingyen, részben 40% elengedéssel adta át a községnek. Szerintem itt kezdődik a dátuma annak, hogy ma a marhatenyésztés a megyében jó irányban hala- donak mondható. — Készséggel ismerem el, hogy a megyei gazdasági egyesület a rendelkezésére álló módok és eszközök arányához képest ügybuzgó titkárával azt élénken előmozdítja. Még csak azt jegyzem meg, hogy ha azt a 20 millió póthitelt, a mi annak idején oly nagy port vert fel, mind így irányban használták fel, akkor közpénzt áldáshozóbban vajmi ritkán helyezték el a közvagyon szempontjából.

Midőn a lótenyésztésünkről szölok, hatalmon levőnek mondok hízelgőt. Mentse ki némileg ezt azon tény, hogy az én kenyérkereseti módom olyan, miszerint a főispán, mint ilyen, annak megkönnyítésében hasznomra nem lehet. Igaz, bevallom, hogy egyéni jóindulatát igen, de igen nagyra becsülöm. Különbben beszéljenek a számok!

Körülbelül ezelőtt 15 évvel, midőn öméltsága a lótenyésztésbizottság elnökévé választott, volt az ország- ban mintegy 1500 állami mén, ebből Zalamegyében el volt helyezve 28 db. Ma az állami mének száma az országban 2500, nálunk ezekből 110 db volt elhelyezve vagyis aránylag az előbbeni állapothoz körülbelül 60 dbbal van több állami mén nálunk. Taval a fedezetési átlag 50 kanca volt. Ha ebből 50% ot veszünk, mely fogamzott, lett utánuk 1500 csikó; ha hathónapos koráig hogy megmaradt csak 1000 darabot 60 frt átlagal szá- mitunk, akkor is az évi vagyon szaporulat 60 ezer frt. Azt hiszem, ehhez nem kell commentár!

Többektől hallottam az állami mének minőségét kifogásolni. Erre a következőket mondhatom. Ha Mo- hammed még egyszer Mekkából Medinába futna, való- színűnek tartom, hogy nem a pallini méntelep osztály arabs fajta lovai közül választana maga alá paripát; azt sem tartom valószínűnek, hogy akár a körmendi „Gambler“ vagy kisczei „Pamapus“, a portlandi herceg sz. Simon- jának vagy „Donovannak“ osztályát kétségessé tegyék; azon sem vitatkozom, hogy el kellene egész Frakehenig menni, miszerint olyan remonda csinálókát lehessen találni, mint a lengyeli „Ádánd“, vagy a bánok-szent- györgyi „Felső Zsuk“, de hogy az egerszegi „Schagya- Mammoth Mirus“, a tapolezai „Samhan“, a kanizsai „Schagya-Favory“, a szt-balázi „Szlavy“ ne lennének jó arabs félvérek, azt tagadom. Hogy „Balaton“ szom bathelyi, „Bujdos“ egerszegi és „Helyes“ kanizsai angol félvérek után ha illő kanca anyag volt rendelkezésre, ne lehetne jó csikókat várni, azt sem engedem meg. Ahhoz pedig, hogy a szombathelyi „Furioso“ és kanizsai „Ostreger“ ne lennének I. osztályú félvérek, ennek ellenkezőjét állítani csakugyan merészség kellene.

Szerintem a következők volnának a legközelebbi teendők: A megye területén a magánmének engedélyezését lehetőleg egyöntetien kellene szabályozni vagyis a hol állami mén állomás van, azon vidéken csakis az állami méneknél jobb minőségű magán mént vélnek engedélye- zendőnek.

A mostani eljárás azért nem helyes, mert ezáltal oly ménnek is engedélyeztetnek, melyek távolról sem oly jók, mint a kincstáriak. És mi az eredmény? A közönség részben olesóságuk, más részben mert kényel- mesebben hozzá juthat, de meg ama feltevésben, hogy ami állami, az nem lehet jó, kancáit azokhoz vezeti és az állami mének egyes vidékeken kancák nélkül marad- nak, a minék az a következménye, hogy nem levén reá szükség, az állomást beszüntetik. Már most ha a magán- méntulajdonosnak lova meghibásul, vagy eladja, a mén hiányának a vidék vallja kárát.

Páka, Nova, N. Lengyel, Z. Lövő vidéke a nyugoti fajta lóért leikusul. Itt a többszöri kísérlet folytán már elmondhatjuk, hogy a mostani módon eredményt nem fogunk elérni. Itt a lótenyésztést kétféle módon lehetne emelni t. i. vagy nori állomásokat kellene rendszeresíteni, vagy pedig teljes jó minőségű, erős csontu zömök félvé- reket igen olcsón, sőt egész ingyen a közönség rendel- kezésére adni. Azt mondják, a dohányjövődéki igazgatóság a legszebb dohányfajtákat küldi a határszéli tőzsdékre és ezzel a csempészetnek elejét veszi. Talán mi is így lennénk a jó ménekkel a nyugoti fajta lótenyésztés ha- tárán.

A többi állomásokat nem tartom a zala-egerszegi járásban oly ingon fontosaknak; mert a mint tudom,

szarvasmarhának való takarmányuk terem jó részben, és ezt marhatenyésztéssel bizony jobban értékesítik.

Előbb említettem, hogy esetleg a nőri tenyészvidék kiterjesztendő volna. Ez azonban nagyon megfontolandó; mert a nőri lónak használhatási köre sokkal szűkebb, mint a félvére, nem levén harcászati célokra alkalmas. Ha most hozzá vesszük, hogy egyik legjobb fogyasztó- jukat: a lóvasutat, mindinkább kiszorítja a villamos vasut, félő, hogy ha tenyésztesük kiterjesztetik, mostani jó árak alább fog szállani.

Hogy a mén anyag jobbítására mi volna teendő, arra csak azt ismételhetem, amit évekkkel ezelőtt már e lapok hasábjain ajánlottam. Ohajtandó ugyanis, hogy az évenkénti mén mustálására oda hasson a bizottság, hogy a rosszabb minőségűek kisclejezessenek. Ha ez megtörtént, évről évre jelenjék meg az állami ménesek anyagának osztályozásánál és testtel lélekkel hasson oda, hogy a kimustrált mének helyett a lótenyésztési viszo- nyainknak megfelelőek osztassanak be. Ez irányban a gazdasági egyesületnek volna feladata a megbízottaknak kiadásait megtéríteni, mert hát egyszer kétszer megteszi az ember, hogy elmegy a ménesekbe, hisz tanulni való van ott elég, de ezt többször megtenni bizony sok ki- adásba kerül, mit senkitől sem lehet kívánni. Nehogy azonban azt higgye valaki, hogy tán ezekkel azt akarom elérni, hogy esetleg közöltségen kéjuzást tegyek, készséggel jelentem ki, hogy bár azt merem állítani, az ügyet szeretem, de a lótenyésztésbizottságnak bármely tagja annyit, mint én, használhat az ügynek és vannak közöttünk többen, a kik, ha magukra vállalják, nálam sokkal többet tehetnek.

A lótenyésztésbizottság elnök dr. Schmidt József mi- niszteri tanácsos úr áll; sokkal rövidebb ideje van jelen működési körében, hogy sem bármelyik irányban működése eredményéről ellogulatlan jóhiszemű bírálatot lehetne mondani. De mivel tehetséges ember és az ügyet szereti, alkalma pedig tanulmányozni a lovakat és embereket elég van, lehetetlen, hogy működésében sikereket ne érjen el.

A ménesintézetek katonai szolgálat szerint vannak szervezve. Lehetséget, hogy ez alkalommal meg ne emlé- kezem a tisztikarról. Én egy nagyon szerény viszonyu középirtokos vagyok, véralkatomnál fogva álszerénység nélkül merem mondani, hogy nem tartozom az ugynevezett kedves emberek közé. De bármikor voltam is szerencsés megyém lótenyésztési ügyeiben a ménes karbeli tiszt urak bármelyikével érintkezhetni, én az ő részükre az ügy iránt igaz szeretetet, az ügy iránt érdeklődő egyénnel szemben pedig lekötelő szívélyes előzékenységet tapasztaltam. Ezért, valamint különösen azon okból, mert másoktól is csak így kedvező nyilatkozatot hallottam, nem mulasztom el, hogy a közöttük uralkodó kitűnő szellem felett elismerést, az ügy iránt való igaz szeretet- tükért pedig hálás köszönetet ne mondjak.

Azt kérdezheti bárki, mi célja volt a fenti elme- tuttatásnak? Feleletem e kérdésre: Tudatával bírok annak, hogy hazámat imádom, és Királyomat rajongva szeretem, meggyőződésem szerint minden társadalmi osz- tály zömének eladósodása folytán oly idők elé nézünk, melyek bekövetkezését elodázni mindenkinek, legyen bár az még oly kicsiny, ha a „jó“ névre igényt akar tartani, kötelessége. Bezárom soraimat azzal, vagyok olyan hazafi, hogy leltem egész hevélvel óhajtsam: ne legyen nekem igazam.

Farkas József.

Árvaügy.

Csesznák Sándor megyei árvaszéki elnöknek vármegyei árvaügyéről a közgazdasági bizottság július havi üléséhez beterjesztett féléves jelentése alapján közöljük a következőket:

A gyámoltak és gondnokoltak létszámát illetőleg mult év végén gyámság alatt maradt 25.891, a folyó év első felében gyámság alá került 1.457, összesen 27.348, akik közül gyámság alól a f. év első felében felszabadult 1.126, gyámság alatt maradt 1894. július hó 1 én 26.222 egyén, Gondnokság alatt maradt a mult év végén 296, a f. év első felében gondnokság alá került 17, összesen 313, felszabadult a f. év első felében 4 s így a f. év július 1-én gondnokság alatt maradt 309.

A gyámokat illetőleg a mult év végén volt 14.095 gyám, a f. év első felében a szaporodás 556, összesen 14.651. A f. év első felében megszűnt gyám lenni 304 s így 1894. évi július 1-én maradt 14.347 gyám.

A gyámi számadásokat illetőleg mult év végén hátralékban volt számadással 1892-ik évre 276 gyám, 1893. évre számadással tartozott 1.015, összesen 1.291 gyám, Beadott számadást 1892-re 236, 1893-ra 476, összesen 712 gyám s így a f. év július 1 én számadással tartozik 579 gyám és pedig 40 az 1892., 539 pedig az 1893. évről.

Az árvaszéki tevékenységét illetőleg a fogalmazói kar- nál mult év december végén hátralékban volt 5.053, a f. év első felében beérkezett 16.457, összesen 21.510 ügydarab, amelyből a f. év első felében elintézték 17.602 dbot s így a f. év július 1-én hátralékban maradt 3.908 db. Az irodánál mult év végén hátralékban maradt 660, a r. év első felében leírás végett átadott 17.582, összesen 15.245 db, melyből a f. év első felében leírtak és expe- diáltak 17.212 dbot s így a f. év július 1-én hátralékban maradt 1.033 db.

A gyámi pénztár állását illetőleg a mult év végén maradt 16.821 frt 71 kr. készpénzben, 706.501 frt 58 kr. adólevelekben, 826.432 frt 60 kr. értékpapirokban, 3.087 frt 37 kr. drágaságokban, összesen 1.552.843 frt 26 kr.; a f. év első felében befolyt 183.170 frt 12 kr. készpénzben, 37.403 frt 46 kr. adólevelekben, 247.766 frt 06 kr. értékpapirokban, 48 frt 49 kr. drágaságokban vagyis 468.388 frt 13 kr. s így összesen 199.991 frt 83 kr. készpénzben, 743.905 forint 04 kr. adólevelekben, 1.074.198 frt 66 kr. értékpapirokban, 3.135 frt 86 kr. drágaságokban vagyis 2.021.231 frt 39 kr. Ebből a f. év első felében kiadott 194.295 frt 80 kr. készpénzben.

29.684 frt 95 kr. adólevelekben, 192.034 frt 10 kr. értékpapirokban, 49 frt 62 kr. drágaságokban vagyis összesen 416.064 frt 47 kr. Ekkép maradt a f. év július 1-én 5.696 frt 03 kr. készpénzben, 714.220 frt 09 kr. adólevelekben, 882.164 forint 56 kr. értékpapirokban, 3.086 frt 24 kr. drágaságokban vagyis a gyámi pénztár állása 1894. évi július hó 1 én 1.605.166 frt 92 kr.

Magán feleknél kamatozás végett elhelyezve volt a mult év végén 556.162 frt 82 kr., a f. év első felében magán feleknél kölcsön adatott 28.173 frt 75 kr., össze- sen 584.336 frt 57 kr., ebből a f. év első felében vissza- fizettetett 26.985 frt 33 kr. s így maradt kin 1894-ik július 1-én 557.351 frt 24 kr.

A magán feleknél elhelyezett tőkék után eső kamat fejében a mult év végén hátralékban maradt 4.110 frt 62 kr., a f. év első felében befizetendő volt 27.808 frt 14 kr., összesen 31.918 frt 76 kr.; ebből a f. év első felében befizettetett 25.140 frt 10 kr. s így a f. év július 1-én a kamathátralék 6.778 frt 66 kr.

Évzáró vizsgák a Muraköz hegyvidéken.

E hó 25-én és 26 án tartattak meg a muraközi hegyvidéki állami elemi iskolák évzáró vizsgái, melyek arra való tekintetből is, hogy ezen iskolák nagy része épp 10 év előtt nyitottat meg a magyarság szép és megható ünnepének szolgáltak alkalmul. Jelen voltak: Svasits Benó főispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. taná- csos, tanfelügyelő, a megye részéről dr. Vizlavay József, földirtokos, Tóth István, Festetich Jenő grót tisztartója és Hirschler Henrich nagykereskedő, bizottsági tagok. Továbbá Vratsits Károly járási főszolgabíró, Tislér József felső muraközi esperes, Margitai József csáktornyai áll. tanító képezdei igazgató, több képezdei tanárral, Muraközöl és a zalavármegyei vendségből pedig mint- egy 25 tanító.

A július 25-én kora reggel Csáktornyáról megindult társaság Stridón az előljáróság, a hegyvidékből besereg- lett lakosság, a hegyvidéki iskolák tantesztülete, s az iskolás gyermekek százi hatalmas diadaliv alatt fogadták, hol Horváth Gyula stridói igazgató üdvözölte a megye főispánját. A nagy társaság a stájer ormokról százszorosán vissza verődő mozarazás s lelkes éljenek közt vonult az állami iskola négy tantermet és tanító lakást magában foglaló épülete elé, mely gazdagon volt megrakva lomb- füzérekkel s az egész város házain is kitűzött nemzeti színű zászlókkal.

A gyermekek által általában, különösen a magyar nyelv tanulásában felmutatott rendkívüli siker, szép énekeik és szavataik, nemkülönben az állami iskolázás iránt ma már teljes bizalommal viseltető lakosság leg- bensőbb érdeklődése mélyen megindították a jelenlevőket.

Fokozta az ünnepély lényét, hogy a tizedik évtorduló emlékére példa és elismerés szempontjából, e diszes társaságban osztatott ki a magyarnyelv oktatásában és tanulásában kitűnő tanítók és növendékek számára, a közoktatásügyi miniszter Zalavármegye törvényhatósági bizottsága, a nemesi pénztár választmánya, egyes lelkes tanügybarátok és jelenlevő vendégek által adott hétszáz (700) forint jutalom. A megjutalmazottak közt voltak: Balogh Ferenc második kegykerületi állami iskolai tanító, Csizmadia Károly dráva egyházi rk. tanító, Danite Sándor stridói állami iskolai tanító, Gönczi Ferenc zrinyitalvai állami iskolai tanító, Herbolj Alajos királylakai állami iskolai tanító, Hoffmann Lőrinc rác kanizsai áll. iskolai tanító, Horváth Gyula stridói áll. iskolai igazgató, Jeney Gusztáv csáktornyai községi iskolai igazgató, Kaczun Ignác mura-szerdahelyi községi iskolai tanító, Luttár Miklós gánicsai állami iskolai tanító, Májhen Ferenc mura-szent mártóni róm. kath. kántortanító, Márkus Sándor molnári állami iskolai tanító, Murkovits János alsó-leudvai rk. kántortanító, Tóth Kálmán hodosáni áll. iskolai igazgató, Tóth Sándor perlaki áll. iskolai igazgató, Vörös János közép-bisztricezi rk. tanító.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő lelkes szavakkal emlékezett meg a magyar művelődés és érzés tizévi történetéről — Muraközön. Megköszönte a vármegye minden ügyét és érdekeit oly nagy odaadással szívén hordozó főispán, nemkülönben a megye és társadalom támogatását; a megjelent tanítókat pedig arra kérte, hogy jövőben is az eddigi szorgalommal, hűséggel és szeretettel töltsék be nagy és magasztos hivatásukat.

Svasits Benó főispán teljes meglegedését fejezte ki a vizsgálat sikere s a növendékek kitűnő vezetése felett. Rámutatva a királyi tanfelügyelő buzgó fáradozá- sára, megindító ékes szólással lelkesíté a tanítókat s biztositotta őket arra, hogy szent és fontos feladatuk betöltésében, mint a tanügy és tanítók igaz barátja teljes erejével lesz mindenkor és mindenben támogatásukra. Végül pedig dicséretét és elismerését fejezi ki a lakos- ságnak gyermekeik gondos és hazafiás neveltetése iránt tanúsított nagy érdeklődésükért.

A megjutalmazott tanítók nevében Gönczi Ferenc zrinyitalvai állami iskolai tanító mondott köszönetet s adott szép kifejezést a tanítói kar nemes elhatározásának, kötelességeik pontos és hű betöltéséről.

Détel az egész társaság Rác-Kanizsára rándult, hol egy festői magaslaton, nagy lomsátorban köze- bé volt. Szivtől fakadt pohárköszöntőkkel éltették a minisz- tert, főispánt, tanfelügyelőt, a megyei bizottsági tagokat, a hazafiás érzésű esperest, a hegyvidék oktatásügyét hatáskörében melegen ápoló járási főszolgabíró, a Mura- köznek már sok derek tanítót nevelt csáktornyai képezde igazgatóját, a tantesztületet és előljáróságot. Az ünneplő közönség lelkes táviratban üdvözölte a haza határáról Báro Eötvös Loránt vallás- és közoktatásügyi ministert. ki Zalavármegye főispánjához a következő távirati választ intézte: „A muraközi hegyvidék állami iskoláinak szelle- mi sikere feletti örömben osztva, öszintén viszonzom szives üdvözléteket. Eötvös.“

Dr. Wlasics Gyula, a csáktornyai kerület ország- gyűlési képviselője, Koritnyiczáról küldött táviratban emlékezett meg a nap kulturális jelentőségéről.

A „Szózat“ elnevelése után a rácz kanizsai állami iskola két tanítója mutatta be fáradozása eredményét.

A bizottság másnap a második hegykerület állami iskolában hallgatta meg a vizsgát.

A szó legnemesebb értelmében e szép napok emlékeit nem fogja soha elfeledhetni, ki azokat átélte.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Jótekményes adomány. Gróf Festetics Tassilló a keszthelyi izr. imaházának, rabbi lakásának és temetőnek a Festetics Kristóf léle hitbizomány tulajdonául bekebelezett telkeit teljesen ingyenesen a keszthelyi izraelita hitközségnek ajándékozta és örök tulajdonába bocsátotta. A hitközség küldöttségileg fejezte ki a grófnak e kegyes adományért háláját és köszönetét.

Huszonöt éves találkozás. Ritka találkozás színhelye volt t. hó 17-én Keszthely városa. E napra adtak találkozózt, akiket huszonöt évvel ezelőtt, 1869. július 17-én Veszprémben áldozárrá szenteltek. Az akkor felszentelt 12 új áldozár közül három meghalt, egyet súlyos betegség akadályozott a megjelenésben, míg a többi nyolcz: Bognár Károly káptalan-tóti plebános, dr. Dunszt Ferenc keszthelyi apát plebános, Fekete Gyergely zsidó plebános, kerületi tanfelügyelő, Hankóczy Miklós kis baári plebános, Illés Ráfael csorna premonstri rendű kanonok s főgymnasiunasi tanár, Szabó Lajos kéthelyi plebános, Székér László halimbai plebános, Szűcs Móric kapornaki plebános és kerületi tanfelügyelő — az érdekes találkozó rész vettek. Reggel dr. Dunszt Ferenc apát-plebános hálaadó isteni tiszteletet tartott az élő társak nevében. Fekete Gyergely pedig a meghalt társakért, majd lefélényképezte ték magukat. Délben dr. Dunszt apát-plebános vendégelt meg társait; ebéd alatt több lelkes felköszöntőt mondtak; s volt tanáraikat dr. Fehérvári József és dr. Szalay Mihály veszprémi kanonokokat táviratilag üdvözölték, akik köszönetüket szintén táviratilag fejezték ki; d. u. Hévizre rándultak ki, este ismét dr. Dunsztnak voltak szerettet vendégei. Másnap Zsidre Fekete Gyergely társukhoz mentek s itt elhatározták, hogy ezen túl minden évben más és más társuknál fognak összejönni és felszentelésük kedves emlékü napját megülni.

A z.egerszegi közsegi iskolaszék a kisdededóvoda felügyelő bizottsággal együttesen Szigethy Antal iskola széki elnök elnöklété alatt folyó hó 22-én ülést tartott, amelyen a kisdededóvoda a nagyszinűt augusztus hónapban állapították meg, ezt megelőzőleg július 30-án d. e. lesz a záróvizsgálat. A bizottság elvileg egyhangulag kimondotta a két ovodának az új ovoda épületben való egyesítését még pedig olyképp, hogy már a szeptemberben megkezdődő új tanévben ezen intézkedés megvalósíttatnék.

Állando gazdasági tudósító. A m. kir. földmivélségi miniszter *Utassy Béla* bellatincazi lakost és gazdaságtudósítót Zalavármegye a.-lendvai járására nézve az állando gazdasági tudósítói tisztelet bízta meg.

Felhívás. A dunántúli ev. reform. egyházkerületi főiskola székhelyén Pápan, a pápai egyházmegye közreműködésével szervezett ev. reform. egyházkerületi jellegű leánynevelő intézet az 1894. ik tanév kezdetével vagyis t. év szept. hó 5-én megnyílik. Az intézetbe felvételnél valláskülönbség nélkül 6-15 éves leányöndödek, kik elemi oktatást az ev. ref. nőtanító által vezetett elemi, polgári iskolai oktatást a szintén női tanerőkkel ellátott városi polgári leányiskolában, esetleg házi oktatást a szülők kívánatára magában az intézetben nyernek. A társadalmi középosztály igényeinek megfelelőleg berendezett nőnevelő teljes ellátási és nevelési díja 180 frt; folyamodók a jelentkezők felezéséig 140 frt kedvezményes díj mellett is felvételnél. A díjak 3 egyenlő részben előre fizetendők. Jelentkezések az intézet igazgatójához megfizetett Dr. Horváth József főiskolai tanárnál Pápan augusztus hó 10-ig eszközlendők, a ki a jelentkezőknek, valamint levélbeli megkeresésre bárkinek is minden irányban azonnal részletes felvilágosítással fog szolgálni.

Közsegi tisztújítás. Csáktornya a bíróválasztásra, valamint a közsegi tisztviselői állások betöltésére a gyűlés augusztus hó 8-ára tüzetett ki. Ezt megelőzőleg augusztus hó 2-án lesz az új képviselőtestület alakuló gyűlése.

Tanári kinevezés. A keszthelyi kath. főgymnasiumhoz dr. Kurcz Adolf csornai prépost kegyúr *Mihelics Károly* mármaros szegedi és *Burgovics Lajos* rozsnói kath. főgymnasiumi tanárokat nevezte ki, előbbi a nyelvészeti, utóbbi a természettani és mennyiségtani tanszékre.

Meghívó. A zalaegerszegi önk. tüztöltő egylet 20 éves fennállásának megünneplésére alkalmával az építendő szertár költségeinek részbeni fedezésére 1894. augusztus hó 5-én, Rosenkrantz József kerti helyiségében táncal és tekeversenyyel egybekötött zártkörü mulatságot rendez. Belépti díj tagok és családtagjainak 25 kr. nem tagoknak 50 kr. Egy tekejegy 3 dobásra 15 kr. Ünneplés kivonulnak délután 3 órakor. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Este 10 órakor fényes tüzijáték. Kedvezőtlen idő estén a mulatság augusztus hó 12-én fog megtartatni.

Csáktornya város képviselőtestülete legutóbbi ülésén terjesztett elő a közsegi iskolaszéknek a polgári leányiskola ügyében küldött átirata. Ugy az átiratú inokai valamint Ziegler Kálmán iskolaszéki elnök meggyőző érvelése után a képviselőtestület egyhangulag kimondotta, hogy a polgári leányiskola felállítását a leánynevelés szempontjából mulhatlanul szükségesnek tartja s létesítése esetén a dologi kiadások fedezését készségesen elvállalja s felíratilag megkeresi a miniszteriumot az iskola személyi kiadásainak viselése végett s hogy a szóban forgó intézet két első osztálya már az 1894/5. tanévben megnyitának míg a 3. és 4. ik osztály fokozatosan, melylyel kapcsolatban a jelenleg fennálló elemi iskolai 5. és 6. ik leányosztályt a város beszűntetné.

Alapítvány jóváhagyása. A vallás és közoktatásiügyi miniszter néhai id. *Reischl Vencel* által a keszthelyi főgymnasium részére tett 2000 koronás alapítványról kiállított alapító levelet jóváhagyási záradékkal ellátta

Köszönetnyilvánítás. Az 1894. évi július hó 24-én Bessenyő községben történt iszonyú tűzvész alkalmával a tűzkárosultak segélyezésére városunkból Dervarits Lajos ur 5 frt, Österreicher Samu ur 5 frt, N. N. 40 kr., összesen 10 frt 40 kr. készpénzt, továbbá Part Sándor, Kummer Gyula, Vár András, Fürst Benedek, Szigethy Antal, Berecz János, Pfeiffer Heinrich, Kaszás Pál, Ferenczy József, Hompó Péter, Számek Jakab, Markó Kálmán, Grünvald Jakab, Jámbor Samu, Havassy Kálmán, ifj. Schaffer András, Holczler Ferenc, Orbán József, Neszláng Károlyné, Bolla Györgyné, Rozer Györgyné, Zsován Péterné, Skardleré Lajos, Balaton József, dr. Czinder István, N. N., Erdős Ignác, Németh Ignác, Kisfaludy Árpád, Fangler Mihály, Háczy Kálmán urak és urhölgyek kenyeret és egyéb élelmi cikkeket szíveskedtek Bessenyőbe való juttatás végett a város házára hozzám felküldeni. A küldemények a kezem között levő elismervények szerint kiosztás végett rendeltetési helyükre küldettek. Fogadják a nemes keblű adakozók a tűzkárosultak nevében hálás köszönetem nyilvánítását. Zala Egerszeg, 1894. július 26-án. Németh Elek h. polgármester.

Tanítói jubileum. Gózon Imre ref. tanító a papokban tartotta Szt.-Györgyvölgyön 40 éves tanítói jubileumát nagyszámu tisztelői és barátai körében. A lélekemelő ünnepre részt vett vármegyénk szeretett tanfelügyelője dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos is s a jelen voltak mélyen megható beszédben méltatta a jubilius érdemeit. Az egyházkerület nevében Csizsér András nagy-rákosi lelkész üdvözölte, míg Antal Dénes szentgyörgyvölgyi lelkész maga és hívei nevében. Az ünnepélyt fényes lakoma jelezte be a jubiliusnál, amelyen számos, lelkes felköszöntőt mondtak.

Hymen. *Stár Ferenc* zalaegerszegi kir. postatiszt f. hó 26-án esküdtött örök hűséget a zalaegerszegi templomban *Gazta Mariska* kisasszonynak.

Távozó ezred. Nagy-Kanizsáról az eddig ott elhelyezve volt cs. kir. 48-ik gyalogezred 3. zászlóalja f. hó 20-án Komáromba távozott az őszi nagy hadgyakorlatokra, amelyek befejeztével ezredével Pozsonyba a helyőrségbe vezényeltetik. A városi tanács a legénységet bucsúzások megvédélte borral és szivarral.

Tanító választás. A keszthelyi közsegi iskola széki az elemi iskolák kiegészítése folytán szükségessé vált egy rendes és segédtanítói állást legközelebbi ülésén töltötte be. Rendes tanítónak *Varga János* eddigi segédtanítót választották meg s a megnyitandó V és VI. osztály vezetésével megbízták, míg helyébe segédtanítónak *Révai Ilonát*.

Zala Egerszeg város iskolaszéke mint kisdovedoda felügyelő bizottság engedélyével a városi két kisdovedoda járó gyermekekkel f. 1894-ik évi július hó 30-án d. e. 9 órakor az iskola utcai kisdovedóban gyermek ünnep tartatik, melyre a szülők, gyámok s az érdeklődő közönség tisztelettel meghívattak. Szigethy Antal iskola széki elnök.

A zalavölgyi vasútra nézve úgy az építkezés, valamint a csatlakozásokat illető kérdések végleges megoldást nyertek a kereskedelemügyi miniszteriumban Reiszig Ede államtitkár elnöklété alatt tartott tanácskozásban. A 43 kilométer hosszú vonal összeköti a somogyi vasutakat úgy, hogy Bares és Győr között egy új direct utvonallal lesz az állam kezelése alatt. A vasút építését a müncheni h. é. vasút építő társulat eszközli és az új vonal a „Dunántúli h. é. vasutak részvénytársaság“ ába olvasztatik. A vasút építését már az ősszel megkezdik úgy, hogy a jövő nyárra átadják a forgalomnak.

Adomány. A balatonfüredi kórházra Bakó István 2 főt, Baksys Sándorné 1 főt, a balatonfüredi szinkörre Bakó István 1 főt adományozott.

Nyári multság. A nagy-kanizsai „Kossuth Lajos magyar-asztaltársaság“ augusztus hó 5-én a „Polgári Egylet“ kerti helyiségében a szegény gyermekek felruházására és segélyezési alapja javára jótekményes mulatságot rendez 50 kr. belépti díj mellett.

Méhészeti vandortanítás. Albai kerületi méhészeti vandortanító Keszthelyen a városháza nagytermében igen tanulságos méhészeti előadást tartott, amelyen szép számu érdeklődő közönség jelent meg. Előadó fejtegette a méhészet nemzet-gazdasági fontosságát, majd ismertette a méhek természetrajzát, végül szakszerűen szözlött az okszerű méhészetről s gyakorlati utasítást adott a méhészeti kezelésére nézve.

Névmagyarosítás. Billege Vendel és Billege József rigyázi illetőségű nagy-kanizsai lakosok vezetéknévüket belügyminiszteri engedéllyel „Várnai“-ra változtatták.

Tanítói pályázat. A dóbrétei róm. kath. iskolai állás betöltésére a pályázati határidő f. évi augusztus hó 6-ára tüzetik ki. Javadalom 300 forint a közsegi pénztárból évnegyedenként előre fizetve. Csak okleveles tanítók pályázhatnak. Nagy Lengyel, 1894. július 18-án. Gaál Ferenc iskolaszéki elnök.

Számadás a balatonfüredi fürdőintézet gyógydíjairól és a szinköréről 1892-ik évben. A megyei számvevőség által megvizsgált és helyesnek talált ezen számadás szerint amely nyomtatásban lapunk szerkesztőségéhez is beküldetett, a bevételek összege 6.312 frt 73 krt, a kiadások 5.612 frt 32 krt tettek s így a pénzmaradvány 700 frt 46 kr volt. Mivel a gyógydíj tartozása az 1891-ik év végén 9.691 frt 60 kr. volt, ebből az 1892-ik évben jövedelemképen fenmaradt 700 frt 46 kr levonván, maradt tartozás az 1893-ik évre 8.991 frt 14 kr.

Köszönetnyilvánítás. A zalaegerszegi „Karácsonyfa“ egylet elnöksége köszönetet mond azon 13 frt 50 kr adományért melyet a városunkban az ifjuság köréből alakult mükedvelő társulat neki átadott. Ruzsics Károlyné

Meghívó. A zalaegerszegi ipartestület elnöksége ez uton is meghívja az ipartestület azon tisztelt tagjait, kik augusztus havában Budapesten egy villamos erővel hajtott kisipari munka gépek kiállítását megtekinteni óhajtják, jelentkezzenek folyó évi július hó 30-án azaz hétfőn d. u. 5 órakor az ipartestület helyiségében. Miután a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur önmagméltsága nagy súlyt fektetett arra, hogy ezen kiállítást nemcsak a

fő és székvárosi kisiparosok látogassák, hanem a vidékiek is tanulmányozhassák, a Budapestre utazás megkönnyítése céljából a magy. kir. államvasutak vonalain felmentendő kedvezményt engedélyez. Az iparosok kik ezen tanulmányos kiállítást megtekinteni óhajtják, a fentebb említett időig az ipartestületi irodába jelentkezni szíveskedjenek, ahol bővebb felvilágosítással szolgál az elnökség.

Marharakodó állomás. A magyar államvasutak vonalán vármegyénk területén levő *Ulek* állomás marharakodó állomásul engedélyeztetvén, a marharakodó állomások közé telvéttetett.

Óriási tűzvész pusztított t. hó 24-én Bessenyőben, amely a lakosság jó részét koldusbotra juttatta. A tűz 1/2-10 óra tájban ütött ki reggel Bertalan Lajos házában, ahol gabonahordás volt s a telben hagyott asztagtól nem kis távolságra mentek, mikor a kazal kigyulladt s a tűz a roppant szárazságban, szitva s sejtől is, óriási mérvben terjedett tova délfelől az utca mind mind két során s hogy nem égett le az egész falu csak annak köszönhető, hogy a tűz tovaferjedését két urasági ház egyik felül Farnere, másik felül Tokésy, tartoztatta. Az oltást megakadályozta a tűz gyors terjedése és az elviselhetlen hőség. Emberfeletti erőt fejtettek ki úgy a zalaegerszegi tüztöltő Mayer István főparancsnok vezetésével, valamint a botfaiak és csatariak. Még este 10 órakor is égett. Mayer István szolgabíró és Skubics Károly földbírtokos egész éjjelüket teladozták s a közneppel együtt a tűz oltásán buzgólkodtak. Eléggett 24 ház, az összes melléképületekkel, idei természettel együtt, 26 család lett hajléktalan. Mindenük leégett, mentemük lehetetlenség volt bármint is; a hazakötődő leégették úgy, hogy tulajdonosaik ahg találnak reájuk. A kar hivatalosan még nem állapított meg, de bajos is, mikor soknak még a pénze is benn égett. Az eddigi becslés szerint a kar meghaladja 30.000 frtot. A szerencsétlenek segélyezésére a helyszínen Péterfi Sándor asztalos 1 frt 50 krt, Varga György kőműves 1 frt 80 kr. ára kenyeret, Skubics István Tokésy Lajos földbírtokosok bort és élelmi szert osztottak ki. Az ahszám hivatal távirat utján a kormánytól 200 frt segélyt eszközölt ki, a z.egerszegi városi tanács is rendezett gyűjtést a szerencsétlenek nyomorának enyhítése végett.

Magdolna napi országos vasarunk, mely t. hó 23-án tartatott meg elég látogatott volt. Különösen sok szarvasmarhát hajtottak fel; a vasár tartalma alatt 2080 db. szarvasmarha és lo átvartás eszközöltetett.

Ezer év meseköltése. A „Magyar mese- és Mondavilág“ból, Benedek Elek e nagyszabású mesevallatából a 10., 11. és 12. füzetet kaptuk egyszerre. A 10. füzetben véget ér az öt kötetre tervezett mű első köteté s ez most már külön is kapható díszes kötésben 3 frtt. Ebből az alkalomból a kultuszminiszterium, mely maga is 200 példányt vett meg az iskola év végén való kiosztás végett, meleg hangú és rendkívül elismerő rendeletben ajánlja Benedek könyvét az összes népoktatási intézeteknek megszerzés végett. Érdekesnek találjuk a miniszteri ajánlatot szó szerint közölni, mert ebből is látható, hogy Benedek könyve mily osztatlan elismerésre talált, s hogy nemzeti, mint paedagogiai szempontból mily fontosága. A május 29-én, s még Csaky gróf által aláirt rendelet így szól: „Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában legközelebb egy díszes kiállítású könyv teljes meg, a melynek teljes czime következő: „Magyar mese és mondavilág. Ezer év meseköltése. Mesék Benedek Elek. Széchy Gyula szöveg rajzaival.“ Első kötetét képezi ez a könyv amaz öt kötetre tervezett nagy mesekönyvnek, melyben a magyar nemzet ezer éves ünnepének alkalmából Benedek Elek, az ismert meseíró írja meg népies irodalmi nyelven mind azokat a meséket, mondákat és regeket, a melyeket a magyar nép költői tehetsége ezer évek leforgasa alatt teremtett. A könyv megírásánál különös gond van fordítva arra, hogy azt aggodalom nélkül lehessen adni a gyermekifjuság kezébe, s így az egész mű nemcsak irodalomtörténeti, hanem paedagogiai szempontból is igen becsesnek, s a tanévet záró vizsgálatok alkalmával jutalomkönyv gyanánt szerfölött alkalmasnak ígérkezik. Mindezen jeles tulajdonságainál fogva a szó alatti művet — melynek ára kötetenként 3 frt, a mely azonban kötetenként megjelenő 25 kros füzetekben is megszerzethető — az összes népoktatási intézetek (tanító, tanítónőképződék, felsőbb leányiskolák, polgári, felső nép- és kereskedelmi, ugyszintén az elemi iskolák) tanulónak, tantestületeinek és könyvtárainak, valamint a népkönyvtáraknak beszerzése végett melegen ajánlom. Erről a kir. tanfelügyelőségét további megfelelő eljárás végett értesítem. Bpest, 1894. május 29-én Gr. Csaky.“ Mi a magunk részéről csak örülünk, hogy a legilletékesebb helyen ily örvendetes értéket tanusítanak a szó igaz értelmében nemzeti szellemű művek iránt s ismételtén nem ajánlhatjuk eléggé a szülőknek és tanítóknak hogy a nagybecsű könyv megszerzését el ne mulasszák.

Selyem hamisítvány

Egessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül. Mert míg a valódi s jól festett selyem az égetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely zsíros színű szalonnás lesz és könnyen törk) lassan tovább ég (minthogy rostszála a festanyagtól telitett tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak megörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Heeneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben házhoz szállítva, póstabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyökre való, akár egész végeken levő valódi selyem szövetekből. Szajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Felelős szerkesztő és kiadótuladonos:
UDVARDY IGNÁC.

Arverési hirdetmény.

A zalaegerszegi polgári iskolával kapcsolatos
műasztalos tanműhely

a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak 1892-ik évi október hó 7-én 42.648. sz. a. kelt magas rendeletével beszüntettét, a tanműhely összes felszerelésének, meg levő nyers anyag készletének, valamint az ott készített és részben egészen kész, részben félben maradt butoroknak elárverezését a magas miniszterium elrendelte.

E célból az árverés a polgári fiúiskola VII-ik osztályában folyó 1894-ik évi augusztus hó 6-án délelőtt 9 órakor tartatik meg.

Ez alkalommal képzőművészeti mellett eladás alá kerülnek:

- 7 munkás számára berendezett asztalos szerszámok;
- egy esztorgályozó pad a hozzá tartozó teljes felszereléssel egy munkás számára;
- faragó eszközök 3 munkás számára;
- és Kész butorok és pedig egy magyar stílus szoba berendezés (áll egy asztal, egy lóca, egy fali függő tálas, egy fali tükörből asztalkával, 4 szék és egy zsámolyból); egy teázó asztalka, egy konyha szekrény, egy fejtartó, egy virágasztal, egy almáriom, egy asztal, két képkert, egy kis ruhatogas.
- Félben maradt butorok és pedig egy lezabott szekrény, két lezabott pipartató, egy félben levő divány.
- Több díófa, körtefa és juvorfá padló.

Zala-Egerszeg, 1894. július 24.

Udvardy Ignác

polgári és közepkereskedelmi isk.
igazgató.

Kiadó lakás.

Zala-Egerszegen, a fürdő-utcában 4-ik szám alatt levő, özv. Rubicsek Samuné tulajdonát képező, jelenleg kávéház gyanant használt haz, megfelelő lakásokra beosztva esetleg üzleti helyiségnek is használva, 1894-ik évi szeptember hó 1-étől vagy ugyanezen év november 1-étől fogva bérbe vehető.

Bővebb felvilágosítást ad ugyanott a háztulajdonosnő.

3489/tk. 894.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy

Németfalu község telekkönyve

birtok szabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendelettel képest átalakították s ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokosok tulajdonjogainak bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottatik.

E célból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és helyszíni eljárás Zala Németfalu községben 1894. évi augusztus hó 10-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhívjuk:

- az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvek végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személy irányában többé nem érvényesíthetik;
- mindazok, akik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;
- mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek: hogy az átírásra az 1886: XXIX. t. c. 15-18. és az 1889: XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §§. értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt élő szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek — és

- azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai: hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Zala-Egerszeg, 1894. július 3-án.

Rutich kir. törvényszéki bír.

Wintenberg intézet,

Bécs, Waring, Cottage-Anlagen.

Nagy leány-növelde, kényelemmel berendezve. Szép tan-, háló- és társalgó termek. Gyönyörű kert. satb. Egészséges fekvésű hely. — Állam-érvényes bizonyítványok. Tulajdonos: Winterberg Mária urnő Coblenzből a Rajna mellett.

Újszülött gyermekek,

kiket anyjuk vagy egyáltalán nem, vagy csak elégtelenül szoptathat, legtermészetesebb módon nevelhetők fel a

H. Nestlé-fele gyermektápliszttel.

Mintadobozok és leírások, melyekben a készítés módja és a kontinens legtekintélyesebb szakférfiainak és gyermekorvosok bizonyítványai vannak kinyomatva, kívánatra ingyen küldetnek meg. Főaktár: F. Berlyák I. Naglergasse I.

Nestlé Henrich Gyermektápliszteje 90 kr.

Nestlé Henrich Kondensált teje 60 kr.

F. Berlyák Bécs. I. Naglergasse I.

Raktárak minden gyógyszerárban és droguistakereskedésekben. Zala-Egerszegen Kaszter Sándor ur gyógyszerárban.

264/1894. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A zalaegerszegi államilag segélyezett községi polgári fiú- és közepkereskedelmi iskola tantermeinek fűtéséhez az 1894/5-ik tanévben szükséges mintegy

25 öl bükkfa (hasábf)

szállítása ügyében zárt írásbeli ajánlatok alulírott igazgatósághoz legkésőbb 1894-ik évi augusztus hó 28-án délelőtt 10 óráig bezárólag beadandók; a később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A szállítás és kifizetés feltételeire nézve alulírott nyújt felvilágosítást.

Zala-Egerszeg, 1894. július 24.

Udvardy Ignác sk.,

polgári és közepkereskedelmi iskolai igazgató.

Világcikk. Minden országba fényes sikerrel behozták.

Sarg ELISMERT, FELÜLMULHATLAN FOGPORA KALODONT

(orvosrendőrileg megvizsgálva.)

Igen gyakorlati uton. Kellemesen felüdítő. Mindenütt kapható.

Hogy egészségünk, valamint arra, hogy magunkat jól érezzük — legfontosabb a jó emésztés, azt mindenki tudja, azonban igen kevesen tudják, hogy ennek elengedhetlen előfeltétele: az egészséges fogak. A régi mondás, hogy amit jól megrágtunk, félig tovább tart — igen figyelemre méltó és eléggé nem ismételtető mondás.

E. M. Thomas, udvari orvos, kir. tanácsos Bécsben, dr. Koch professor Bécsben és más tudós, tekintélyek, legutóbb dr. D. W. Miller, professor a berlini egyetem fogorvosi szakánál, a szájüregek mikro. organismusáról írt művében (Lipscse, 1892.) fényesen bebizonyította, hogy folytonosan és hihetetlen mennyiségben képződnek mérgező anyagok a nyirkos szájüregekben, amelyek, valamint az ezek folytán előállt gyakran igen veszedelmes betegségek csak a száznak rendes és lelkiismeretes tisztántartása mellett távolíthatók el. A belső összefüggés a „romlott száj“ és „romlott gyomor“ között ezen új kísérletet folytán lett megállapítva.

A víz egyedül zen mérgező anyagokat nem távolítja el. Ezt csak úgy érhetjük el, ha leginkább reggel és este fogtisztító szert használunk, amilyen az általánosan elismert Sarg Kalodontja, amelynek folyton növekedő nagy elterjedettsége legfényesebb bizonyítékul szolgál a tekintetben, hogy a szóban forgó célra a legalkalmasabb.

Rousseau mondja: „Egy nő szép fogakkal soha sem rút.“ Azonban egy mosolygó száznak nemcsak szépségét és tisztaságát érjük el a fogaknak ily gondos ápolásával, hanem, ami ennél sokkal fontosabb, általa biztosítjuk egészségünket és jólétünket a legkésőbb korig.

A mondottak valóságát, elismerő nyilatkozatokat és megrendeléseket a legmagasabb körűktől, minden egyes vásárolt darab mellett találunk.

Óvakodjunk a becsomagoláshoz hasonló, csalásra számított, értéktelen utánzatoktól.

Szagtalan és nyomban száradó

U. m. hez 1 kő. 1.50, 35 m. hez számtással 5.90

Christoph Ferenc
SOBAPALLO-FÉNYLAKK

lebeszélve teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtatassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajtakácsok sajátja, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolás. A pallo nedves tárgyval feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell tisztítani:

színezett szobapallo-fénylakk,
sárgásbarnát és mahagonb rnat, mely akár csak az olaj festék fedi be a pallót a gyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betűd minden foltot korábbi mázolásból, van azután

tiszta fénymás (színezetlen)
új pallókra, melyekre csak csupán fényt ad. Különösen parkette s olajtakácsok mar beázott ágázen új pallókra való. Csak fényt ad, nem színeztet, nem tölt el a tanusztrát.

Postacsomag, körülbelül 50 centiméter (két közepnagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr. vagy 5.90 k.

A közvetlen megrendések mindenütt vannak, ahol raktarak vannak, ide küldendők. Mintamázolóok és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevizsgálásnál tessék jól vizsgálni a egés s a gyári jegy, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyármatyint-ekté utanozzak és hamisítják, sokkal rosszabb, s gyakran a celnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapallo-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. e Berlin. Zürich.

Cristoph Ferenc
kittüntetett sötétfeketé
bőr-lakkja
jobb, mint bármely fénylakk. Pusztá rákenéssel teketé, szép fényt ad.
Kapható Ján Ferenc és Rosenthal L. kereskedésében.

454/v. 1894. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a alsó lendvai kir. biróság 5966/p. 90. 5967. sz. végzése által Klein Hermán végrehajtató javára Preisz Adel pákai lakos ellen 48 frt 19 kr és 45 frt 88 kr. tőke, ennek 1890. július hó 1-től járó 6% kamata, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglatl és 343 frt 50 krra becsült szobabeli butorzatok, ruha és ágyneműkből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Pákan Preisz Adel lakánál leendő esz közlésére 1894. évi augusztus hó 2-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitétik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Alsó-Lendván, 1894. évi július hó 14-én.

Vresits Eek kir. bir. végrehajtó.